

Výzkumné centrum
Pokročilé sanační technologie a procesy

Laboratorní srovnání oxidačních účinků manganistanu, peroxidu a persulfátu

Mgr. Pavel Hrabák

<http://centrum-sanace.tul.cz>

ÚVOD

- **TUL, laboratoř ARTEC - personální a technické zázemí, realizace testů**
- **Aquatest a.s., - zadání testů, vzorky kontaminovaných zemin a podzemních vod, analýzy kontaminace**
- **Státní zdravotní ústav Liberec – analýzy meziproduktů oxidace**

TESTOVANÁ USPOŘÁDÁNÍ

- **MANGANISTAN** (KMnO_4)
- **FENTONOVO ČINIDLO** (H_2O_2)
  - klasické (H_2SO_4 , FeSO_4 , peroxid)
  - modifikované (Fe-komplex, peroxid)
- **PERSULFÁT** ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_8$)
  - aktivovaný Fe-komplexem
  - aktivovaný peroxidem
  - aktivovaný teplotou (40°C)

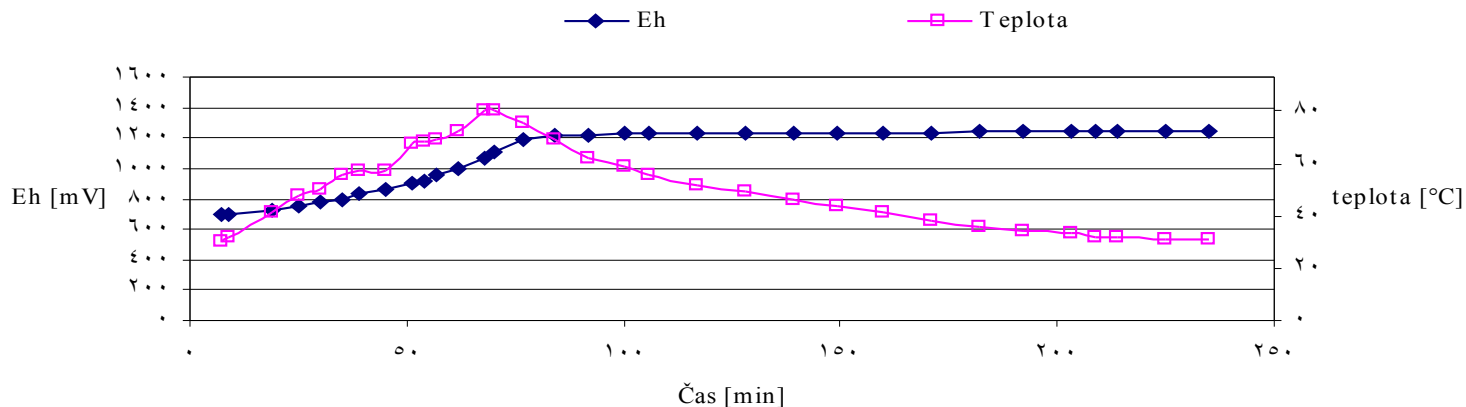
MONITOROVANÉ PARAMETRY

- pH, Eh, teplota
- koncentrace cílových polutantů
- koncentrace oxidačních činidel
- koncentrace těžkých kovů
- přítomnost nových chemických individuí, příp. jejich koncentrace

Eh, pH TEPLOTA

Fentonovo činidlo (3° C při 125 a zeminy)

1 mol		Eh (mV)
OH•	? g H ₂ O ₂ (dle úspěšnosti aktivace)	2 800
SO ₄ ^{-•}	? g Na ₂ S ₂ O ₈ (dle úspěšnosti aktivace)	2 600
S ₂ O ₈ ²⁻	= 238 g Na ₂ S ₂ O ₈	2 000
H ₂ O ₂	= 33,5 g H ₂ O ₂	1 800
MnO ₄ ⁻	= 158 g KMnO ₄	1 700

Eh, pH TEPLOTA

číslo vzorku	persulfát (mol/l)	FeSO ₄	kyselina citrónová	molární poměr PSF/Fe ²⁺ /citrát/kontaminant	pH	Eh (mV)
1	blank	-	-	-	8,50	370
2	0,063	0,05xPSF	0,02xFeSO ₄	50/2,5/0,05/1	6,30	648
3	0,063	0,05xPSF	0,2xFeSO ₄	50/2,5/0,5/1	6,50	622
4	0,063	0,05xPSF	2xFeSO ₄	50/2,5/5/1	5,86	606
5	0,063	0,1xPSF	0,02xFeSO ₄	50/5/0,1/1	5,90	639
6	0,063	0,1xPSF	0,2xFeSO ₄	50/5/1/1	5,80	640
7	0,063	0,1xPSF	2xFeSO ₄	50/5/10/1	3,75	710
8	0,063	0,5xPSF	0,02xFeSO ₄	50/25/0,5/1	2,67	855
9	0,063	0,5xPSF	0,2xFeSO ₄	50/25/5/1	2,73	811
10	0,063	0,5xPSF	2xFeSO ₄	50/25/50/1	1,90	891

KONCENTRACE CÍLOVÝCH POLUTANTŮ

polutant	výchozí koncentrace ve vodné složce cca mg/l	odstraněno cílového polutantu (%)					
		Fenton klasický ✓	Fenton modifikovaný ✓	persulfát + Fe komplex ✓	persulfát + peroxid ?	persulfát + 40°C ✓	manganistan ?
benzen	120	100	100	100	100	100	8-62 ✗
ethylbenzen	40	100	100	100	100	100	100
toluen	60	90-100	97-100	100	75-100	100	94-96
DCE	45	95-100	88-100	100	32-93 ✗	89-100	100
chlorbenzen	12	90-100	94-100	100	35-100	100	8-43 ✗
doba trvání testu (dní)		1	1	3	21	7	3
koncentrace ox. činidla g/l		6,7	6,7	15	15	15	30

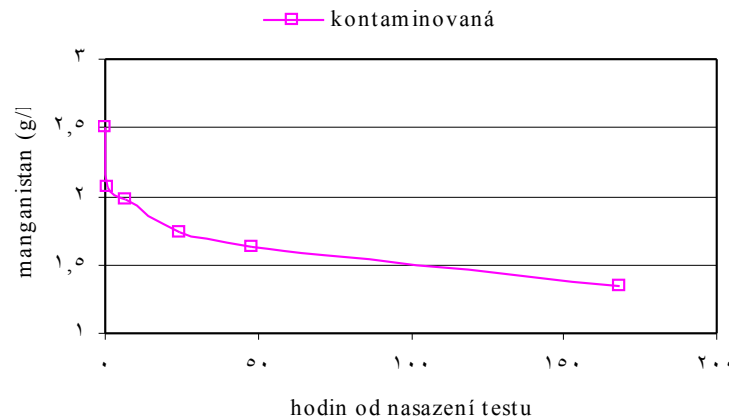
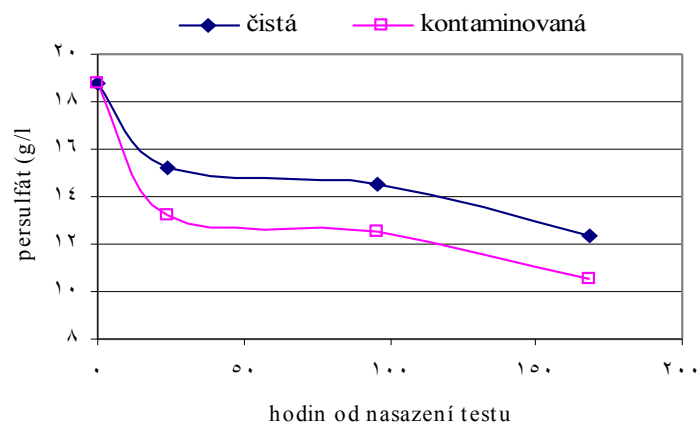
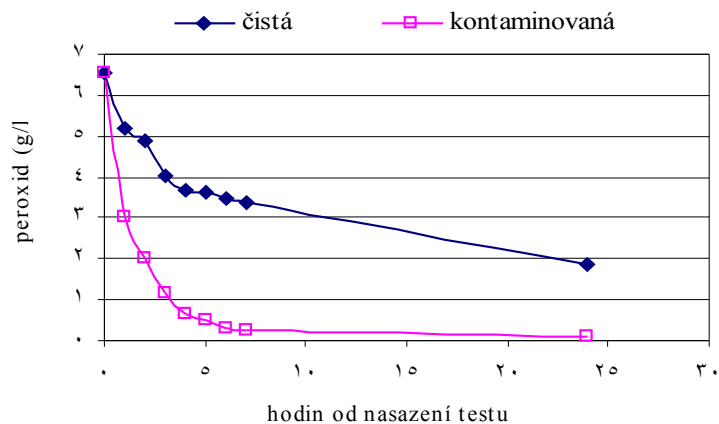
KONCENTRACE ČINIDEL

- **kinetika úbytku, celková spotřeba – závisí na:**
  - obsahu kovů
  - obsahu organické hmoty
  - redox stavu zeminy
  - přítomnosti radikálových scavengerů (karbonáty)
- **informace nezbytné pro dimenzování infiltrační sítě**
- **Fentonovo činidlo $T_{1/2}$ do 10 hod.**
persulfát $T_{1/2}$ cca 10 dnů
manganistan $T_{1/2}$ cca 20 dnů

KONCENTRACE ČINIDEL

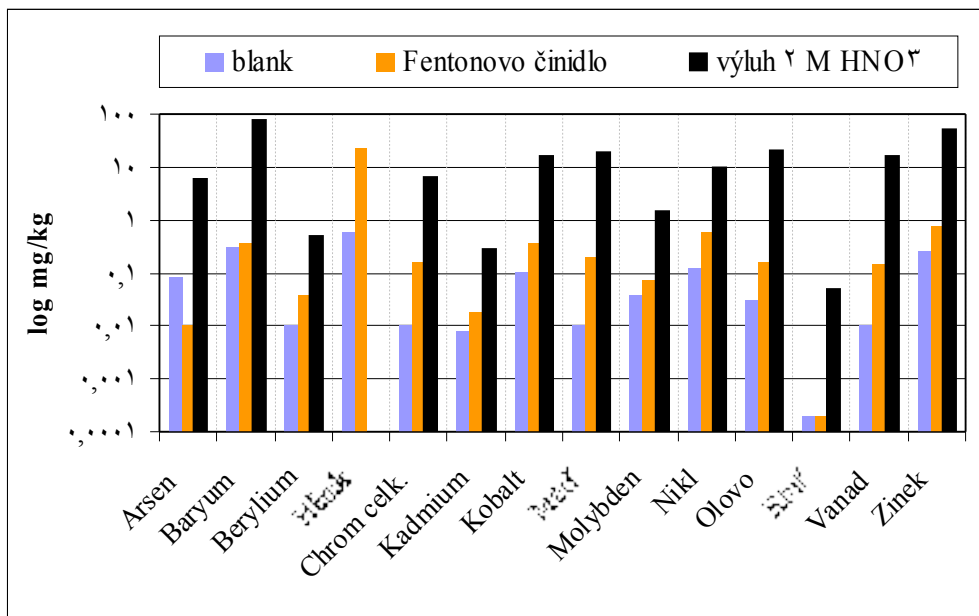

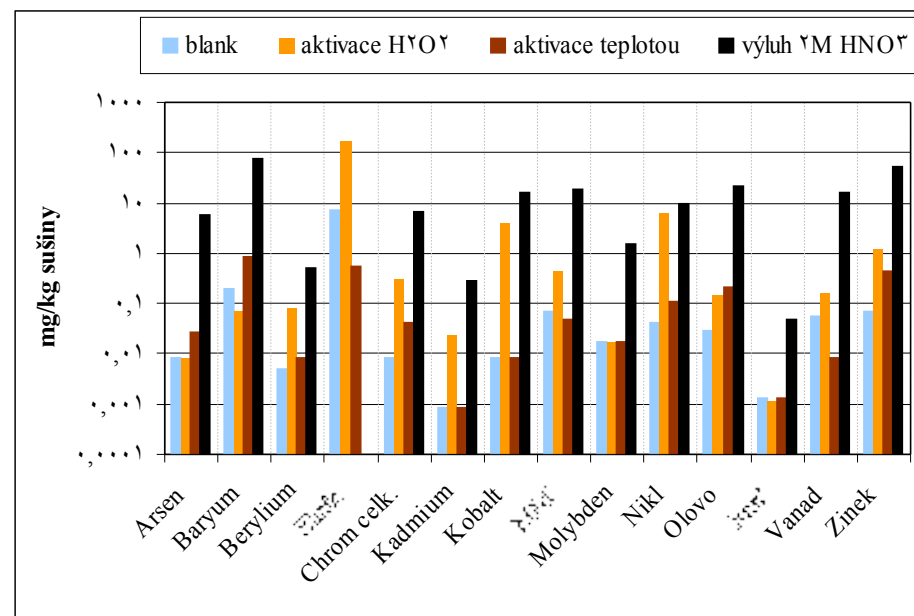
KONCENTRACE TĚŽKÝCH KOVŮ

- přímo úměrné poklesu pH

Fentonovo činidlo

persulfát

PRODUKTY OXIDACE

- $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ – ideální stav
- většinou biologicky výrazně rychleji rozložitelné látky (aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny)
- Fenton – bez organických produktů
- manganistan - kyselina benzoová (33 mg/l - z toluenu?)
- persulfát – chloromethan (27 mg/l - z chlorobenzenu?) + řada pouze identifikovaných látek $\longrightarrow$ NE pilotním testům

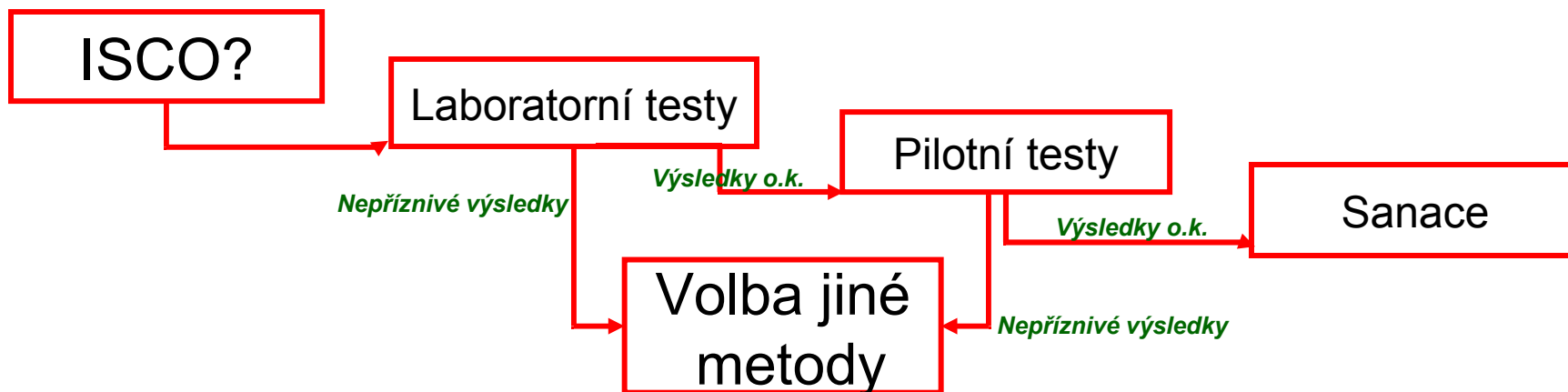

PRODUKTY OXIDACE

uspořádání	kvantifikované látky	identifikované látky
Fenton klasický	-	isobenzofuranon
Fenton modifikovaný	-	-
persulfát + Fe komplex	chloromethan do 22 mg/l	k. octová, dichloraceton, hexandion, k. hexanová, k.kaprová, 2,5-dimethyl-2-(2-tetrahydrofuryl)tetrahydrofuran,2-butyltetrahydrofuran, 3-hydroxypropyl-oxiran, isobutylester kyseliny chloroctové, isobenzofuranon, dimethyl tetrahydrofuran, hexandion, di-,tri-chloropropanon, acetofenon, dieacetylbenzeny, benzaldehyd
persulfát + peroxid	chloromethan 9,3 mg/l	acetofenon, fenylpropanon, isobenzofuranon, benzaldehyd
persulfát + 40 C	chloromethan 26,5 mg/l	acetofenon, fenylpropanon, isobenzofuranon, benzaldehyd
manganistan	kyselina benzoová do 33 mg/l	ethylester k. octové, isobenzofuranon, acetofenon

SHRNUTÍ

- **studovaná činidla mají předpoklady uplatnit se při ISCO s uvedenými omezeními**
- **další směřování**
  - kontinuální monitoring a automatické dávkování
  - standardizace postupů
  - screening reakčních roztoků na produkty oxidace
  - kombinování činidel
  - další lokality → další polutanty → hledání limitací ISCO (nerozložitelné látky)

LITERATURA

(PERSULFÁT + PEROXID)

**Michelle L. Crimi and Jesse Taylor (2007):
Experimental evaluation of catalysed Hydrogen
peroxide and sodium persulfate for destruction of
BTEX contaminants.**

Soil and Sediment Contamination 16: 29-45